

A kifejezések magyarázata

Mutatók

Évesített volatilitás: annak a mérőszáma, hogy mennyire ingadozott egy alap vagy egy összehasonlító piaci index hozama a korábbi értékeiből képzett átlag körül (más néven „szórás”).

Előfordulhat olyan eset, hogy két alap hozama adott időszak során megegyezik. Annak az alapnak az évesített volatilitása alacsonyabb, amelynek a havi hozamai kevésbé ingadoztak, ezért a hozamait kevésbé kockázatosnak tekintjük. A mutató számítása 36 havi hozam szórásának meghatározásával történik, évesített értéként megadva. Az alapok és az indexek volatilitását egymástól függetlenül kell kiszámítani.

Relatív volatilitás: egy alap és egy összehasonlító piaci index évesített volatilitásának aránya. Ha az érték nagyobb, mint 1, az azt jelenti, hogy az alap erősebben ingadozik, mint az index. Az 1-nél kisebb érték azt jelzi, hogy az alap kevésbé ingadozik, mint az index. Az 1,2 értékű relatív volatilitás azt jelenti, hogy az alap 20%-kal volatilisabb, mint az index, míg a 0,8 érték azt mutatja, hogy az alap 20%-kal kevésbé volatilis, mint az index.

Sharpe arány: egy alap kockázattal kiigazított teljesítménye, amely figyelembe veszi a kockázatmentes befektetés hozamát is. A mutató lehetővé teszi a befektető számára annak megállapítását, hogy az alap a kockázatához képest megfelelő hozamot termel-e. Minél nagyobb ez az arány, annál jobb az elért kockázattal kiigazított teljesítmény. Ha az arány negatív, akkor az alap kisebb hozamot ért el, mint a kockázatmentes befektetés. A mutatót úgy kell kiszámítani, hogy az adott devizanemhez tartozó kockázatmentes hozamot (pl. a készpénzt) le kell vonni az alap hozamából, majd a különbséget el kell osztani az alap volatilitásával. A számításakor évesített számokat kell használni.

Évesített alfa: az alap (bétára alapozott) várható hozama és az alap aktuális hozama közötti különbség. Ha az alfa értéke pozitív, az azt jelenti, hogy az alap magasabb hozamot termelt, mint azt a bétája alapján várni lehetett.

Béta: olyan mutató, amely az alap piaci mozgásokkal szembeni érzékenységet mutatja (e mozgásokat valamely piaci index reprezentálja). A piac bétája a definíció szerint 1,00. Az 1,10 értékű béta azt mutatja, hogy az alap várhatóan az indexnél 10%-kal jobban teljesít emelkedő piacon és 10%-kal gyengébben, ha a piac esik – feltételezve azt, hogy minden más tényező változatlan marad. Ellenben a 0,85 értékű béta azt mutatja, hogy az alap várhatóan az indexnél 15%-kal gyengébben teljesít emelkedő piacon, és 15%-kal jobb annál, ha a piac esik.

Évesített követési hiba: ez a mutató azt szemlélteti, hogy az alap milyen szorosan követi a viszonyítási alapját képező indexet. Mértéke egyenlő az alap többlethozamának szórásával. Minél nagyobb az alap követési hibája, annál erősebben ingadozik az alap hozama a piaci index körül.

Információs arány: olyan mutató, amely az alap többlethozam-termelési hatékonyságát mutatja a kockázatához képest. A 0,5 értékű információs arány azt jelenti, hogy az alap a követési hiba felével megegyező évesített többlethozamot ért el. Az arányt úgy kell kiszámítani, hogy alap évesített többlethozamát el kell osztani a követési hibájával.

R2: ez a mutató annak a mértékét reprezentálja, hogy az alap hozamát mennyire indokolja az összehasonlító piaci index hozama. Az 1 érték azt jelzi, hogy az alap és az index tökéletesen korrelál egymással. Ha a mutató értéke 0,5, az azt jelenti, hogy az alap teljesítményét csak 50%-ban indokolja az index. Ha R2 értéke 0,5 vagy alacsonyabb, akkor az alap bétája (és ezért alfa is) nem megbízható mutató (amiatt, mert alacsony a korreláció az alap és az index között).

Folyó költségek

A folyó költségek azokat a költségeket mutatják, amelyek az év folyamán terhelik az adott alapot. Kiszámításuk a pénzügyi év végén történik, nagyságuk évről évre változhat. A rögzített folyó költségű eszközosztályokban a folyó költségek nem változhatnak évről évre.

Új alaposztályoknál vagy vállalati műveletek tárgyát képező osztályoknál (pl. ha módosítják az éves alapkezelési díjat) a folyó költségek mértékét becsülni kell mindaddig, amíg nem teljesülnek a folyó költségek aktuális mértékének közzétételi kritériumai.

A folyó költségek közé tartozó tipikus költségek a következők: alapkezelési díjak, adminisztrációs díjak, megőrzési és letétkezelési díjak, tranzakciós költségek, a befektetői beszámoló költségei, hatósági regisztrációs díjak, igazgatóság díjazása (amennyiben van) és bankköltségek.

Nem tartoznak ide a következők: teljesítménydíjak (ha vannak), a portfólió üzleti költségei, kivéve az alap által más kollektív befektetési vállalkozás befektetési jegyeinek vásárlásakor vagy eladásakor fizetett jegyzési/visszaváltási díjakat.

A költségekről (beleértve az alap pénzügyi évről részleteit is) további információk találhatóak a legfrissebb Tájékoztató költségekről szóló részében.

Kockázati és nyereségmutató (SRRRI)

A kockázati mutató az adott hónap végén közzétett kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban található. Mivel ez hónap közben is frissülhet, a legfrissebb információért lásd a kiemelt befektetői információkat tartalmazó dokumentumokat.

- A kockázati besorolás számolásakor múltbeli teljesítményadatokat használtak.
- Lehetséges, hogy a kockázati besorolás nem nyújt megbízható előrejelzést az alap jövőbeli kockázati profiljára vonatkozóan, az nem garantált, és idővel változhat.
- A legalacsonyabb kategória nem jelent „kockázatmentes” befektetést.
- A kockázati és nyereségprofil besorolását a befektetési jegy-osztály nettó eszközértékének múltbeli fluktuációja határozza meg; a besoroláson belül az 1-es és 2-es kategória alacsony szintű, a 3-5 közepes, a 6-7 pedig magas szintű múltbeli fluktuációt jelez.

Múltbeli hozam

Egy alap múltbeli hozama az előző 12 hónap során megállapított osztalékain alapul. A múltbeli hozamot úgy számolják ki, hogy az adott időszakban megállapított osztalékát összeadják, majd a kapott eredményt elosztják a közzététel napján érvényes árfolyammal. Előfordulhat, hogy a megállapított osztalékokat nem erősítik meg, illetve ezek módosulhatnak is. Amennyiben nem létezik a megállapított osztalékról 12 hónapra vonatkozóan adat, a múltbeli hozamot nem teszik közzé.

Szektorális/ágazati besorolás

GICS: A Globális Ágazati Besorolási Szabványt (Global Industry Classification Standard, GICS) a Standard & Poor's és az MSCI Barra fejlesztette ki. A GICS 11 szektort, 24 ágazatcsoportot, 68 ágazatot és 157 alágazatot tartalmaz. További tudnivalók találhatóak a következő címen: <http://www.standardandpoors.com/indices/gics/en/us>

ICB: Az Ágazati Besorolási Referencia (Industry Classification Benchmark, ICB) egy másik ágazati besorolás, amelyet a Dow Jones és a FTSE fejlesztett ki. A piacok makrogazdasági szektorok szerinti felosztására használható. Az ICB rendszere 10 ágazatból áll, amelyek 19 szuperszektorra bonthatók, amelyek tovább oszthatók 41 szektorra, és ezek 114 alszektorra tartalmaznak. További tudnivalók találhatóak a következő címen: <http://www.icbenchmark.com/>

TOPIX: A Tokyo Stock Price Index, rövidítve TOPIX a Japán fővárosában működő Tokiói Részvénytőzsde (Tokyo Stock Exchange, TSE) részvénytőzsi indexe, amely a tőzsde Első szekciójába tartozó összes belföldi társaságot követi. Az indexet a TSE számítja ki és teszi közzé.

IPD: az Ingatlanbefektetési Adatbázis (Investment Property Databank) rövidítése. Ez a szervezet teljesítményelemzési és referencia (benchmark) szolgáltatásokat nyújt az ingatlanba befektetők számára. IPD UK Pooled Property Funds Index – az összes kiegyensúlyozott alap összetevőként

szerepel az IPD Pooled Funds indexekben, amelyeket az IPD negyedévenként publikál.

Morningstar Style Box

A Morningstar Style Box egy kilenc négyzetből álló háló, amely grafikusán ábrázolja az alapok befektetési stílusát. Az ábra alapját az alap tartott eszközei képezik, a besorolás a piaci kapitalizáció (függőleges tengely), valamint a növekedési és értéktényezők (vízszintes tengely) alapján történik. A növekedési és értéktényezők olyan mutatókon alapulnak, mint a nyereség, a cash-flow és az osztalékhozam; felhasználhatók mind a múltbeli, mind a jövőbeli adatok.

Az adatok kiszámításának és bemutatásának módja (részvényalapok)

A portfóliók összetétele adatait néhány általános irányelv szerint számítják és mutatják be:

- **Aggregálás:** egy adott kibocsátó társasághoz kapcsolódó összes befektetést (beleértve a származékos eszközöket is) összevonják egy összesített százalékos holdingba, minden egyes társaság vonatkozásában. Az aggregált holdingot kell pozíciónak venni. Ha egy társaságot két különböző országban jegyeznek, akkor mindkét jegyzést külön kibocsátó társaságként lehet besorolni. A tőzsdén forgalmazott alapokat (Exchange Traded Fund, ETF) és az ETF-eken alapuló származékos eszközöket különálló értékpapírokként kell kezelni – azaz nem részei az aggregálásnak.
- **Kategorizálás:** a mögöttes értékpapírokat tartalmazó befektetéseknél a mögöttes kibocsátó társaságok vagy törzsrésvények jellemzőit kell használni a megfelelő szektor, piaci kapitalizációs sáv és földrajzi terület meghatározásához.
- **Származékos eszközök:** az összes származékos eszközt a kitétség alapján kell bevonni, és szükség esetén korrigálni kell a deltával. A deltával való korrigálás azt fejezi ki, hogy mekkora az az egyenértékű részvényszám, amelyre az ugyanakkora hozam eléréséhez lenne szükség.
- **„Kosár” értékpapírok:** a számos társaság részvényeit reprezentáló értékpapírokat – ilyenek például az indexekre szóló határidős ügyletek vagy az opciók – lehetőség szerint kategóriákba kell sorolni (például országok szerint). Ellenkező esetben az „egyéb index/ besorolatlan” kategóriába esnek.

A portfóliók jellemzői (fix hozamú alapok)

Osztalékhozam (%)

Az Osztalékhozam azt az összeget tükrözi az alaphoz tartozó befektetési jegyek megadott napi piaci középárfolyamának százalékában, amelynek hozamként való kifizetésére a következő tizenkét hónap során számítani lehet, alapja pedig a portfólió pillanatnyi állapota azon a napon. Tartalmazza az alap folyó költségeit, de nem tartalmaz előzetes díjakat, a befektetőkre pedig osztalékadó-fizetési kötelezettség vonatkozhat.

Mögöttes hozam (%)

A Mögöttes hozamot azért kell kimutatni, mert ez az alap kamatszelvény* jövedelmet fizet, és ez korlátozza az alap tőkéjének teljesítményét. A Mögöttes hozam olyan éves jövedelem, amelyet anélkül lehetne kifizetni befektetőknél, hogy az erodálna az alap tőkeértékét. Mértéke kisebb az Osztalékhozamnál, mivel minden olyan tőkevesztés megjelenik a kiszámításában, amely felmerülne a névértéküknél magasabb áron megvásárolt kötvények visszaváltásakor. A Mögöttes hozamból le kell vonni az alap folyó költségeit, de nem részei a bármilyen jegyzési díjak. A Mögöttes hozamot az adók levonása előtt számítják ki, ezért a befektetőket osztalékadó-fizetési kötelezettség terhelheti.

* A kamatszelvény a kötvény kibocsátásakor a kötvényen megadott kamatláb.

Effektív futamidő

A futamidő annak a mérőszáma, hogy az alap értéke mennyire érzékeny a kamatlábak változására. Az effektív futamidő a beágyazott opciókat (például vételi vagy eladási opciót) tartalmazó kötvényekre vonatkozó futamidő-számítás. Figyelembe veszi azt, hogy a várt cash-flow ingadozni fog a kamatlábak változásakor, és ez hatással van a kötvény árfolyamára. Valamely alap effektív futamidejét az egyes eszközök effektív futamidőinek piaci súlyozású összegeként kell kiszámítani. A származékos eszközök, például a határidős kötvényügyletek és a kamatsereügyletek hatását is figyelembe kell venni a számításnál.

Aktuális hozam (%)

A befektetőknek a portfóliójából származó jövedelmét írja le az értékpapírok piaci értékének százalékában kifejezve. Nem tekinthető az alap várható hozamának mértékének (vagy osztalékának). Kiszámításánál nem veszik figyelembe a nagy valószínűséggel fizetésképtelen kötvényeket. Az aktuális hozam nem jeleníti meg a kötvény teljes futamideje alatt elérhető hozamot, és nem veszi figyelembe az újrabefektetési kockázatot (annak a bizonytalanságát, hogy milyen árfolyamon lehet a jövőbeli pénzmozgásokat újra befektetni), illetve azt a tényt sem, hogy a kötvények lejártakor általában a névértéket fizetik ki, amely a kötvény hozamának fontos összetevője lehet. Az aktuális hozam nem foglalja magában a díjak hatását.

Átlagos lejárat (év)

A portfólióban tartott kötvények piaci súlyozású átlagos lejáratát. Az örökjáradék-kötvények lejáratáaként 2049. december 31. van megjelölve. A számításból ki vannak zárva a származékos eszközök.

Nevek száma

Azon különálló kibocsátók teljes száma, amelyek kötvényeit tartalmazza az alap. Mivel az alap gyakran az egyes kibocsátó több kötvényét is tartja, ez a szám általában kisebb, mint a tartott papírok száma.

Átlagos hitelminősítés

Ez az alaphoz található összes kötvény hitelminősítésének súlyozott átlaga az ágazat szabványos betűrendszert használva (azaz AAA, BBB). Figyelembe veszi az alap összes befektetését, beleértve a származékos eszközöket is. Ez a mutató azt szemlélteti, hogy általánosságban milyen kockázatosak az alap kötvényei: minél alacsonyabb az átlagos hitelminősítés, annál kockázatosabb az alap. A lineáris súlyozású átlagképzésnél az egyes tételekhez rendelt súlyok megegyeznek azok piaci érték szerinti súlyával. Az exponenciális súlyozású átlagképzésnél a súly arányosan nagyobb az alacsonyabb minőségű hitelekénél. Mindkét számításnál a végső érték egyenlő a kiszámított átlaghoz legközelebb eső S&P-egyenértékű minősítéssel.

Az adatok kiszámításának és bemutatásának módja (fix hozamú alapok)

Eszközallokáció: Az „FX/Derivative P&L” tartalmazza az alap által használt származékos eszközök ügyleti partnereinek biztosítékegyenlegét (ez negatív egyenleghez vezethet). Az „Index linked” tartalmazza a nem kormányzati indexhez kapcsolódó kötvényeket.

Országgal szembeni kitétség: Ennek alapja a kibocsátó székhelye; az „FX/Derivative P&L” tartalmazza az alap által használt származékos eszközök ügyleti partnereinek biztosítékegyenlegét (ez negatív egyenleghez vezethet).

Hitelminősítés: A minősítés meghatározásához a S&P, a Moody's és a Fitch minősítései közül a két legjobb minősítés rosszabbikát kell venni (Basel módszerként közismert).

Devizakitétség: Ez a táblázat az alap befektetéseinek devizakitétségét és fedezését mutatja. A „Fedezés után” oszlop mutatja a befektető számára lényeges devizakitétséget. A fedezett osztályok befektetői nem a devizakockázat táblázat által mutatott kitétségét választották, hanem ehelyett 100%-ban az ügyletkötési deviza kockázatának vetették alá magukat. A táblázat információt szolgáltat az alap mögöttes befektetéseiről is.

Származékos eszközök kockázata: Nem tartalmazza a tőzsdén kívüli határidős devizaügyleteket.

Lejárat profil (hozzájárulás a kamatérzékenységhöz): Tartalmazza a származékos kamatláb-ügyletek hatását. Ilyenek az államkötvényekre vonatkozó tőzsdéi határidős ügyletek, az inflációs csereügyletek és a kamatsereügyletek.

Szektoralis pozicionálás: Az „FX/Derivative P&L” tartalmazza az alap által használt származékos eszközök ügyleti partnereinek biztosítékegyenlegét (ez negatív egyenleghez vezethet).

Legnagyobb long kitétségek és legnagyobb felül/alulsúlyozások kibocsátók szerint: Azon hitelderivatívák hatása jelenik meg benne, ahol a referenciaszervezet egy meghatározott kötvénykibocsátó. Az államkötvényekre vonatkozó tőzsdéi határidős ügyletek és a hitel-nemfizetési indexcsereügyletek ki vannak zárva.

